

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економіки та бізнес-адміністрування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

Віталій ДЯЧЕК

«01» вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методологія менеджменту

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
галузь знань	07 Управління і адміністрування
спеціальність	073 Менеджмент
освітня програма	Менеджмент
спеціалізація	
вид дисципліни	нормативна
факультет	економічний

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
«09» вересня 2025 року, протокол №9

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Вікторія ПРОХОРОВА, докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Світлана ШЕПЕЛЕНКО, докт. екон. наук, професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Олена МАКОВОЗ, канд. екон. наук, доц., доцент кафедри економіки та бізнес-адміністрування Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

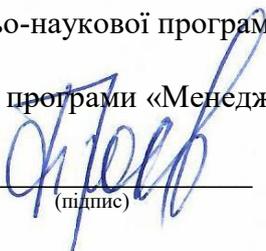
Програму схвалено на засіданні кафедри економіки та бізнес-адміністрування
протокол від «01» вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри економіки та бізнес-адміністрування

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Менеджмент»

Гарант освітньо-наукової програми «Менеджмент»

_____ Вікторія ПРОХОРОВА
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією економічного факультету
протокол від «03» вересня 2025 року № 2

Голова науково-методичної комісії економічного факультету

_____ Дар'я ЗАГОРСЬКА
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітньо-наукова програма: Менеджмент

Рівень вищої освіти третій (доктор філософії)

Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Теорія і методологія менеджменту» – розвинення дослідницьких навичок в області теорії і методології менеджменту, продукування нових теоретичних знань щодо сучасних моделей, концепцій менеджменту, практичні навички та вміння застосовувати основні методи та підходи менеджменту для розкриття причин та пошуку джерел розвитку менеджменту підприємств.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- обґрунтуванні і представленні єдиних теоретико-методологічних основ менеджменту;
  - вивченні генезису теорії менеджменту;
  - формуванні напрямків удосконалення і розвитку менеджменту;
  - формуванні навичок організації самостійної науково-дослідницької роботи і презентації результатів наукових досліджень.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3 та 4-й	3 та 4 -й
Лекції	
20 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
46 год.	78 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

ЗК01. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проєктами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямків з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; складати пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проєктів.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

1.8. Пререквізити: «Стратегії і тактики наукового дослідження», «Інноваційні методи прийняття управлінських рішень в соціально-економічних системах»

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Теорія менеджменту: сутність, зміст, проблеми.

Тема 2. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Тема 4. Методологія реалізації функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.

Тема 5. Теоретичні та методологічні основи теорії прийняття управлінських рішень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теорія менеджменту. сутність, зміст, проблеми.	18	4	4			10	18	2	2			14
Тема 2. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.	18	4	6			8	18	2				16

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	18	4	4			10	18	2				16
Тема 4. Методологія реалізації функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.	18	4	6			8	18	2				16
Тема 5. Теоретичні та методологічні основи теорії прийняття управлінських рішень.	18	4	4			10	18	2				16
Усього годин	90	20	24			46	90	10	2			78

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Розробка стратегії управління змінами для підприємства, що стикається з кризовою ситуацією.	4	0,5
2	Розробка плану управління проектом для конкретної задачі.	4	0,5
3	Розробка плану підвищення ефективності роботи колективу на прикладі компанії.	4	0,5
4	Розробка плану управління ризиками для бізнесу.	4	0,5
5	Вправи на розвиток лідерських якостей і ефективної командної взаємодії.	2	
6	Створення стратегії для розвитку бренду компанії.	2	
7	Розробка плану дій для стабілізації ситуації в умовах кризи.	4	
	Разом	24	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази	46	78
	Разом	46	78

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування, ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, розгляд проблемних ситуацій з аргументацією висновків та пропозицій, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування.

Підсумковий контроль – залік.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Іспит	Сума
Розділ 1	Розділ 2	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індивідуальне завдання		
20	20	20	-	40	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 50 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1- 49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Адісес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати. 2017. 288с.
2. Артур А. мл. Томпсон, Маргарет Питерсф, Джон Гембл, Артур Дж. Стрикленд Стратегічний менеджмент. Створення конкурентної переваги. К.: Діалектика, 2018. 800 с.
  1. Бровкова О.Г. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 224с.
  2. Бутко М.П., М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 376 с.
  3. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 534 с.

4. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера. 2019. 288с.
5. Карнегі Д. Як здобувати друзів та впливати на людей. 2020. 256 с.
6. Іванюта П.В. Управління ресурсами та витратами: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 320с.
7. Іванюта П.В., О.П.Лугівська Управління ресурсами і витратами: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 320с.
8. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент. Підручник. К.: Каравела, 2019. 464 с.
9. Охотнік С.І., Свічкач Н.М. Управлінський облік: навч. посіб. К.: «Акцент ПП», 2023. 512 с.
10. Филип Котлер, Роланд Бергер, Нильс Бикхофф The Quintessence of Strategic Management: What You Really. Need to Know to Survive in Business. Пер.англ. Мавєєва І., Видавництво «Альпіна Паблішер». 2020. 800с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Теорія і методологія менеджменту: метод. вказівки до проведення практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 «Менеджмент»/ Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.: Т. С. Обиденнова. – Харків : 2023. – 25 с.
2. Теорія і методологія менеджменту: конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / Т. С. Обиденнова ; Укр. інж.-пед. акад.– Харків : 2023.– 69 с.
3. 1. Адаптивне управління. Серія «Економіка». Електронний науковий фаховий журнал категорії Б. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://amtp.org.ua/>.
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
6. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
8. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Онлайн-курси від провідних університетів світу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.coursera.org/courses>